Anul V — Sibiiu, Joi 1/13 Septemvrie 1888 — Nr. 198

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe l[illegible] mai mult.

Pentru monarch[illegible]

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. [illegible] an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și st[illegible]

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Septemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ḑiarului „TRIBUNA“.

Procurorul și „Agitatorii“.

I.

Dacă ne va fi iertat a vorbì!

Cu d-nii procurori nu este bine ca să te dai pe cârligite. Ca buni patrioți încungiurăm și noi ori-ce provocare, prin care am scì că atingem susceptibilitățile d-lor procurori.

Astădi însă am ajuns în posiția cea atât de grea și delicată, încât, cu deosebire noi Românii, nu scim, ne este sau nu iertat a critica actele guvernului; ni se cuvine sau nu a ne amesteca în mersul afacerilor interne ale statului; a ne interesa sau nu, de cultura noastră națională, care este totodată cultura patriei; a spune Românilor ce este bine și ce este folositor pentru existența noastră națională și pentru întărirea politică în acest stat, la a cărui prosperare contribuim și noi din destul cu sciința oamenilor nostri și cu avutul nostru în sânge și bani?

Le ḑicem acestea pentru a ne putè îndeajuns lumina asupra unor cestiuni de mare interes pentru causa românească din această patrie.

Și eată din ce causă:

Domnii procurori de stat, care sûnt îndreptățiți prin lege mai mult decât ori-și-care cetățean a ne urmărì activitatea noastră ḑiaristică, au totodată și menirea, cunoscuta menire, de a trage înaintea tribunalului pe cei-ce își uită de datorințele lor către stat.

Este însă trist, foarte trist, când vedem că d-nii procurori în zelul lor patriotic nu vĕd cu amêndoi ochii și nu aud cu amêndouĕ urechile cele-ce se întêmplă în această țeară.

Este trist, când noi Românii nu avem alt nume înaintea compatrioților decât numele de „agitatori“.

Pentru ce și din ce causă?

Pentru-că numai a suta parte în comparare cu oposiția maghiară criticăm actele guvernului; a suta parte numai arĕtăm nedreptățile ce se comit, nu cu un partid politic, ci cu o națiune de trei milioane de oameni, cu o națiune din cele mai credincioase Tronului și patriei.

Dacă spunem adevĕrul și numai adevĕrul, procurorul ne vine înainte și ne ḑice: „agitați contra ideii de stat; agitați contra națiunii maghiare; agitați contra constituției patriei.“

Adecă noi Românii, și în genere ne-Maghiarii, nu sûntem legați de pământul acestei patrii prin nici un interes comun și cunoscut omului față cu patria sa.

Dacă descrii durerile patriei, agitezi, dacă descoperi o nedreptate ce o sufer mii de pepturi, agitezi: dacă în fine te pui sub scutul legii și pe terenul legalității, agitezi.

După atâtea agitări, cu câte ne stau înainte domnii dela putere și în special domnii procurori, ar trebuì ca să se vadă roadele agitațiunii.

Noi scim dela Maghiari, că în momentul când este vorba de agitație, oamenii sûnt organisați și hotărîți la ori-ce eventualități, fie ori-și-cât de aspre.

Experiența Maghiarilor ne-a învățat aceasta, și noi ne ferim de a face trista lor experiență. Ne ferim chiar în nefericirea noastră; ne ferim chiar loviți fiind și provocându-ne la aceasta chiar Maghiarii în fiesce-care ḑi.

Și ce dovedim prin toate acestea?

Dovedim, că sûntem un popor cuminți, care nu-'și ese afară din cale.

Dovedim, că prin mintea noastră sûntem mai presus decât Maghiarii, cărora le este încredințată puterea în acaastă patrie comună.

Nu cumva pentru aceea sûntem agitatori?

Dacă aceasta poate fi causa presupusei agitări, atunci greșesc rĕu, de tot rĕu compatrioții nostri în calculi lor, și cu deosebire se compromit în ochii lumii domnii procurori de stat.

A vedè în ce este bun și folositor rĕu și nefolositor, înseamnă a fi mustrat foarte tare în internul tĕu sau a fi foarte mărginit cu cunoscințele tale sau în fine a fi de tot preocupat de amorul propriu.

A vedè în toate popoarele acestei monarchíi numai inimici, după-cum vĕd Maghiarii, înseamnă mai mult decât absurditate. A susținè asemenea Maghiarilor, că ei sûnt cei mai dinastici și cei mai sinceri patrioți ai acestei monarchíi, este o nedreptate strigătoare la cer față cu celelalte națiunalități, care nu s'au compromis asemenea Maghiarilor cu patriotismul și dinasticismul lor.

Maghiarii, se vede, că voesc a se insinua înaintea Tronului prin înegrirea ce o fac pe nedreptul celoralalte naționalități.

Atunci însă când vorbesc naționalitățile, ḑiaristica maghiară fără deosebire de partid este întru toate una și nedespărțită: „afară din această țeară, care este numai a Maghiarilor“, ne strigă atunci compatrioții.

Cine oare agitează în atare cas? Naționalitățile sau Maghiarii? Și cine cultivă atunci ura? Maghiarii sau ne-Maghiarii?

Rĕspunsul vine de sine.

Unde este însă atunci procurorul? Și face-'și în atare cas procurorul datoria față cu agitatorii maghiari?

Regretăm, că sûntem siliți a mărturisì un adevĕr, că în asemenea casuri procurorul nu este la culmea misiunii sale.

Poate-că d-nii procurori sûnt instituiți singur și numai pentru ne-Maghiari. Sûnt instituiți anume cu menirea, de a nimicì din ḑi în ḑi nimbul presei naționalităților, în care vĕd pe agitatorul agitatorilor.

Ei bine!

Cine agitează trebue să fie silit sau îndemnat de oare-cine ca să o facă aceasta. Și o face aceasta anume cu cugetul și cu bărbăția omului resolut, sigur fiind că roadele muncii sale vor fi încununate cu succes.

În atare cas însă trebue să fie o massă agitată, care la momentul când vede, că agitatorul principal a ajuns la rĕu, să sară întru salvarea lui.

Se ḑice că avem agitatori în mijlocul pacĕnicei masse române?

Ear' această massă are să aducă în flacări patria!!

O mărturisim verde, că noi nu cunoascem și nu scim să existe pe pământul acestei patrii Român curat la sentimente, care să agite sau să fie agitat vre-odată contra patriei sau chiar contra națiunii maghiare.

Am vĕḑut cum dl Cornel Pop Păcurar a stat un an închis în temniță — sub pretextul că a agitat — fără-ca să fi vĕḑut undeva roadele agitării sale.

Am vĕḑut cum domnul Bobancu a fost condamnat și aruncat de asemenea în temniță, fără-ca să vedem schînteia agitării:

Astădi stă închis pe timpul de un an domnul Ioan Slavici — tot sub pretextul de agitator, — fără-ca să vedem mișcându-se undeva agitatorii români.

Ear' în aceste ḑile vedem cum nevinovatul domn Stefan Albu este osândit pe timpul de un an la închisoare grea și 500 fl. v. a. amendă, și totuși nu vedem lumea românească agitată.

Doveḑi acestea, care trebue să convingă pe ori-ce om, chiar și pe barbarul din Cafria, că în mijlocul poporului român din Ungaria nu există agitatori.

I. M

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 31 August st. v.

Dietele provinciale din Austria s'au deschis alaltăieri cu ceremonialul obicĕnuit. Ḑiua primă a fost dedicată constituirilor; singur numai dieta galițiană, care nu s'a întrunit într'o sesiune nouă, ci numai spre continuarea sesiunii de mai nainte, a putut întra numai decât în desbaterea cestiunilor meritorice. Dar' sesiunea dietei galițiane se va încheia preste vre-o opt sau ḑece ḑile și se va deschide cea nouă, în care se va presenta și resolva proiectul de propinațiune. În dieta din Bucovina s'a presentat deja alaltăieri proiectul de propinațiune.

Conducĕtorii Cechilor juni au ținut la 9 l. c. n. sub președinția lui Tilscher o adunare, la care au participat toți deputații dietali ai Cechilor juni. Obiectul consultării 'l-a format atitudinea Cechilor juni față cu congresul ce 'l-a convocat Rieger pe 16 l. c. n. în Praga. Adunarea a hotărît, că, după-ce ea nu recunoasce acest congres de o representanță a poporului cechic, nici un Cech june să nu participe la el.

Faimele despre noua organisare a oficiilor imperiale germane nu înceată prelûngă toate desmințirile oficiale ce le întimpină. Foile național-liberale nu voesc să creadă, că faimle acestea ar fi neîntemeiate. Ele nu cred nici desmințirii ḑiarului „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“. Așa scrie spre exemplu „Weser-Zeitung“: „Planul ce se desminte al unei organisări lămurite a oficiilor imperiale, fără îndoeală va venì din nou la ordine .... Deocamdată nu sûnt urgente cestiunile acestea; numai dacă va exista odată trebuința, de a căuta pentru Germania un nou cancelar și ministru de externe, nu se va mai putè amâna resolvarea lor, dar' cestiunea, dacă e mai bine a fi surprins de această trebuință ori a întocmì lucrurile de cu bună vreme, totuși se pare cu mult mai importantă, decât să fie tractată numai după considerări de partid ori din puncte de vedere personale“.

Nu e statorit încă, dacă camerele franceze se vor întrunì la 2 ori la 9 Octomvrie. Probabil că guvernul își va alege terminul din urmă. După-cum împărtășesce o notă oficială ce s'a publicat în mai multe foi parisiene, dl Floquet va presenta numai decât după deschiderea sesiunii proiectul pentru revisuirea constituției. Cu privire la senat, noul proiect va lăsa neatins modul de alegere al casei de sus, dar' îi va schimba drepturile. Noua lege va propune mai departe înoirea părții a treia a casei deputaților.

Într'o corespondență ce o primesce din Petersburg ḑiarul „Le Nord“, se exprimă temerea, că în curênd vor isbucnì tulburări în Albania și Macedonia. Toate incidentele ce s'au ivit acolo 'și-ar fi perdut consecuențele amenințătoare pentru pacea europeană, dar' pot servì spre a convinge pe puteri despre necesitatea resolvării definitive a cestiunii bulgare.

Se scrie din Athena, că visita, pe care flota italiană o face în porturile grecesci, este o demonstrație dintre cele mai lămurite contra guvernului elenic și o adevĕrată provocațiune.

Vasele italiene întră în porturile grecesci fără a arunca ancora în vre-o parte și nu salută ca după obiceiu drapelul grecesc prin salve de artilerie, când se află în vre-un port fortificat.

Mai multe vapoare de comerciu grecesci au trecut prelûngă vasele de rĕsboiu italiene plecându-'și bandiera în semn de salut; însă la aceste salute nu s'a rĕspuns în nici un fel. Pentru toate acestea Grecii sûnt foarte amărîți pe Italieni și ḑiarele din Athena vorbesc cu furie despre Crispi.

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Valea-Almajului, cu finea lui August v. 1888.

(Aniversarea a ḑecea a casinei române din Bozovici). E bine când noi Românii prelûngă nĕcazurile și greutățile cele mari și diferite, cu care avem a lupta pe fiecare ḑi, ne procurăm și momente de distracție, momente care nouĕ însine ne dau impuls spre tot ce e bun și nobil; ear' înafară toată mișcarea noastră impune respect și onoare. Așa a fost și balul, respective aniversarea de 10 ani a ca-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Leac pentru drac.

— Anecdotă poporală. —

I.

Stă Cinica supĕrată,
De trei ḑile 'n pat culcată,
Nici nu doarme, nici se scoală,
Bat-o pustia de boală!
Ear' bărbatul supĕrat
Stă pe laiță lûngă pat.
„Vai de mine, Filimoane!
„Stai ca sfântul din icoane,
„Și-'ți îmholbi ochii la mine,
„Nu veḑi tu, că nu-'mi e bine!?
„Ce-'mi tot stai plouat ca ceuca,
„Par'că ești lovit cu leuca?
„Eu mĕ macin de beteagă,
„Și tu iai lucrul de șagă;
„Nu-'ți e milă, nu-'ți e greu!
„Valeo, vai de capul meu,
„Că mĕ strînge 'n pept amarul
„Și tu nici că-'mi ai habarul!“
Filimon, el om milos,
Sta năuc, din fire scos:
„D'apoi ce să fac Cinică?
„Spune-'mi; că nu-'mi spui nimică!“
Pricepênd, că asta-'i asta,
A 'nceput la plâns nevasta:
„N'am odihnă și n'am stare,
„Nu-'mi tignesce de mâncare;
„Noaptea numai mĕ 'nvîrtesc,
„Nu pot să mĕ odihnesc!
„Par'că ard pe jar și foc
„Și mĕ mut din loc în loc,
„Și tot stau și tot mĕ duc,
„Nu sciu de ce să-m'apuc!
„'Mi-a spus lelea Catarină,
„Că m'au prins dureri de splină,
„Boală rea, dar' încă boală:
„Rar om din bolit se scoală!
„Și de mor eu, — mor veḑi bine —
„Ce te faci tu fără mine?
„Adă-'mi leac! Aducă-'l dracul!
„Și rosole-'mi este leacul,
„Și-'n rosole presărată
„Nucă de mare sfărmată,
„Ca s'o ferb apoi la foc
„Cu muștar și busuioc,
„Ear' din astă beutură
„Să trag câte-o 'nghițitură,
„Pănă 'mi-s'a 'ntoarce buna,
„Dimineața să beau una,
„La ameaḑi douĕ, ba trei,
„Mai de seară câte vrei.
„'Mi-a spus lelea Catarină,
„Că junghiul mult e de vină,
„Și de multul ridicat
„Spată ruptă-am căpĕtat,
„De vreau să fiu sănĕtoasă
„Nu-'i bine să es din casă.
„Vai, bărbate, de 'ți-'s dragă,
„Fii tu bun, fii bun și-aleargă,
„Pănă 'n têrgul lui Cărare
„Și-'mi adă nucă de mare!
„Te rog ca pe Dumneḑeu,
„Bagă-te la făgădău
„Și-'mi adă-o glajă de bere
„Ori vin, că-'l beau cu plăcere,
„Ear' de nu-'i aduce vin,
„Adă-'mi măcar rostopcin —
„Nu că 'l-aș bè bucuroasă,
„D'apoi — vai, mândru miroasă!
„Și-'mi adă trei pâni de grâu
„Din șatră dela Târḑiu
„Dar' pâni — scii tu, cucuiete,
„Pare-că mănânci burete!
„Căci precum sûnt de morboasă,
„Cu mălaiul nu fac casă,
„Dar' din pită cumpĕrată
„Tot voiu ciugulì vr'odată!“

II.

Bun și bucuros! De frica
Ce-o purta pentru Cinica,
Filimon ia traista 'n spate
Și-apoi — drumul la cetate.
Mergea iute și 'ndesat,
Ca de vêntul rĕu mânat;
Nu-'și da rêndul să se ducă
La cetate după nucă —
Și 'n oraș când n'ar afla
Leacuri la nevastă-sa,
Hotărît era, săracul,
Să se ducă chiar la dracul!
În cetate dacă pică,
El s'a dus la apotică,
Acolo de tot se are
Și găsesci nucă de mare.
Poticarețul Proțap,
Om cu multă lume 'n cap,
Îi dă nucă, și-'l întreabă:
„Ce stai, bade, ca o babă?“
Filimon n'ar fi prea vrut,
Să-'și dee gândul sciut
Căci de! Eu socot în mine,
Că 'i-a fost poate rușine,
Dar' gândia: „Nici eu nu-'s prost“
Și 'i-a spus, precum a fost.
„Ce! S'a betejit Cinica?
„Las' că nu-'i va fi nimica!“
Ḑice chir Proțap „la dracul!
„Sciu eu petec la tot sacul!
„D'apoi nuca? Ea nu-'i bună
„Căci împrăscie, n'adună:
„Ci de vrei îți dau îndată
„Medicină minunată —
„Veḑi bine, e scumpă tare,
„Rar apotecar o are —
„Dar' atâta e de bună,
„Cât nevasta, nu 'ntr'o lună,
„Ci privesci la ea prin casă
„Păn' se face sănĕtoasă!“
Filimon pare că 'nvie.
„Ḑeu, că-'i scumpă! D'apoi fie!“
Și-apoi scutură din cap,
„Dă-'mi-o, domnule Proțap!“
Chir Proțap e om cu sfaturi;
Chir Proțap pășesce 'n laturi
Și deodată — trosc! Pe loc,
Filimon se face foc,
Și de spaimă 'n șepte calcă
Și se vaietă de-o falcă,
Bună palmă! Și 'n curênd,
Trosc! Ce lucru fără rênd!
Și — gândiai, că Proțap sboară —
Palma, trosc! a treia-oară!
Filimon clătesce capul,
Ce draci, e nebun Proțapul?
Dar' Proțap, el: „Dragul meu,
„Veḑi ce leacuri sciu da eu!
„Ei, dar' leac! Așa-'mi e leacul,
„De 'nvĕț polca și pe dracul!
„Du-te, dragul meu acasă,
„Pune-te lûngă boreasă,
„Și o strînge lûngă tine,
„Și când îți va cădè bine,
„Dă-'i așa o lovitură,
„Cât să-'i joace dinții 'n gură —
„Ș-apoi o să veḑi fĕrtate,
„Că-'i per junghiurile 'n spate!
„Și de-a mai durè-o splina,
„Repetează-'i medicina,
„Și-apoi ori-când va durè-o,
„Tot la trei parale ia-o!
„Și te jur pe D-ḑeu,
„Că ea nu va duce-o rĕu!“

III.

Leac de splină 'n pălmi! Sărace!
„Ce smei roși voiu scì eu face!
„Să-'i dau pălmi? Să-'i dau din plin
„Pumni, în loc de rostopcin?
„Și 'n loc de pâni cucuiete,
„Să-'i dau raci ca să se 'mbete?
„Ba eu nu! Dar' cine scie,
„Chiar Proțap nu-'i ciocârlie;
„Chir e chir și-'i om cu veste,
„Și-a vĕḑut multe neveste;
„N'am ce ḑice, chir e drac!
„Tot atâta! Haid' să fac!“ —
Acasă dacă sosesce,
Nevasta-'i plângea morțesce,
Că: „Nu pot și nu mai pot!
„Vii bărbate și-aduci tot?“
„Viu ș-aduc! Da cum nu, dragă,
„Numai să nu fi beteagă!“

sinei române din Bozovici tinută la 18 August n. a. c.

Această reuniune, unică în felul seu în fosta graniță militară, s'a înființat atunci, când spiritele adversarilor nostri erau cu mult mai înverșunate ca în ḑiua de astăḑi. Aș putè aduce multe episode dela plăsmuirea ei până în ḑiua de astăḑi, dar' tac, amintind numai aceea, că sorioara ei, casina germană, înainte cu câțiva ani avea un caracter pur german; astăḑi însě nu mai există ca atare, ci sub numele de „Magyar Casino".

Soartea aceasta ar fi avut-o și casina noastră, dacă nu avea atunci oameni, care cu toate amenințările, până și cu jurnalele confișcate, nu ar fi dat doveḑi, că sûnt cetățeni adevěrați ai statului; dar' limba numai morți o dau.

Acum însě toate par a fi stinse; toate decurg în armonia cea mai fericită, deși la casina noastră sûnt înscriși ca membri mai toți oficianții din Bozovici.

Meritul este al bravului seu președinte, al domnului advocat Iuliu Novac, care prin tactul seu model a îmulțit numěrul membrilor dela 19 la 120, ear' prin zelul seu neobosit a procurat mai multe mobile prețioase pe seama casinei, a strămutat-o într'o localitate corespunḑětoare și a adus-o sě aibă un capital frumușel, încât putem ḑice cu fală, că casina noastră poate concura astăḑi cu ori-ce casină din patrie.

Dar' sě revin la obiect, căci m'am abătut; avênd însě în vedere, că casina noastră își numěră 10 ani dela existența ei, cred că n'am abusat de pacienta cetitorilor, când m'am nisuit a face oarești-care descriere din viața ei.

La banchet au participat 50 de persoane atât din Bozovici, cât și dimpregiur. Primul toast 'l-a ținut mult stimatul nostru domn protopretor Petru Vuia în sănătatea Maiestății Sale a Împěratului și regelui. Toastul a fost ascultat cu multă plăcere și auḑind numindu-se „Francisc Iosif I." s'au sculat toți în picioare. Nici nu e mirare, căci în inima Românului e înrădăcinat sentimentul de respect, alipire și reverență cătră patrie și dinastie.

După acesta luà cuvêntul dl președinte, descriind cu cele mai vii colori însěmnătatea iubileului, accentuând că numai dela armonie și frățietate atîrnă înaintarea și prosperarea la tot ce e bun, nobil și frumos.

După el urmà dl preot din Bănia Dimitrie Bogoievici, ca unul dintre membrii fundatori ai casinei, pe care îl țineam a fi un puiu de orator, dar' de astădată a dovedit înaintea ascultătorilor, că e orator în înțelesul strict al cuvêntului.

A mai urmat un toast din partea d-lui jude regesc Stein din Teregova și a altora, care toate au fost bine primite și bine legate unele de altele, încât toți ascultătorii nu numai că au fost mulțumiți, ci îi și auḑia-'i șoptind: „Pare-că au fost vorbiți".

După acestea a urmat dansul, care a durat până de cătră ziori în cea mai bună ordine și însufleţire.

Între oaspeți am putut numěra cu mândrie pe venerabilul domn Iosif Novac din Oraviţa, decanul învěțătorilor, cu stimata-'i soție, veniți anume la această sěrbare, și pe stimatul domn Stefan Ciortus, oficial în Timișoara. Ochii bětrânului învěțător, ca părintele prețedintelui casinei, erau expresiunea cea mai fidelă a bucuriei ce o simția, věḑêndu-se încungiurat de mai mulți elevi, pe care odinioară îi instrua cu mult zel și diligență.

Ca de încheiere nu mě lasă inima a nu atrage atențiunea auctorităților noastre a se îngriji de Bozovici, căci el n'a fost, ci va fi, dacă va fi bine îngrijit în privința moralității și a religiosității; dar' vai, când acestea tocmai dela cei chemați nu se bagă în seamă! Sperăm că în viitorul cel mai scurt se vor repara toate. *Un membru al casinei.*

Cestiuni bisericesci.

Primul sinod parochial în noua biserică gr.-or. din Gurarîului.

(Urmare).

Trecem acum la partea

II.

a) despre biserică.

Deoare-ce acesta este primul sinod parochial ordinar ținut în actuala nouă biserică, aflu de cuviință a face pe scurt o mică schiță istorică:

Pe la anul 1700 toți Românii din aceste ţeri se ţineau de biserica drepcredincioasă a resăritului. La această epocă de tristă amintire, o parte din ei cu metropolitul Atanasie în frunte părăsind legea strămoșească au trecut la unire. Spriginiți de puterea publică, cei care treceau la unire duceau cu sine și averea parochiei cu biserică cu tot. Astfel s'a urmat și aici la noi.

Deoare-ce comuna noastră Gurarîului s'a fundat de sigur cu mult înainte de acest termin, — luând drept proporțiune, fără privire la mortalități epidemice, numai crescěmêntul mediu de 0·7% ar corespunde suta a IX-a sau a X-a — și fiindcă se susține, că actuala biserică gr.-cat. este mai veche decum a fost a noastră cea demolată, după inscripția de pe tabla din frontispiciu s'ar fi zidit din temelie la anul 1202! urmează logicesce, că ea, biserica gr.-cat., a fost până la unire biserica obștească a greco-orientalilor.

Dela anul 1700 până la 1767 strămoșii nostri de aici nu aveau biserică sau cel mult vre-o capelă provisorie.

În periodul anilor 1763—1767, după-cum se vede din contractul și pomelnicul, ambele în original, păstrate în archiv, s'a zidit biserica cea veche și la anul 1799 turnul la stăruința neobositului și zelosului preot Stefan Șerban, stându-'i întru ajutor ca titori Bucur Manta și Vasilie Conț, juraţi.

În ea au slujit la altarul Domnului 10 preoți mie antecesori, anume: 1. Stefan Șerban a preoțit înainte de anul 1762 până după 1799. 2. Constantin Arsenie a fost în viață ca preot la anul 1785. 3. Ioan Dĕmian de asemenea. 4. Ioan Manta, rĕposat la 25 Decemvrie anul 1818. 5. Ioan Dĕmian la 8 Ianuarie anul 1850. 6. Șerban Manta s'a preoțit probabil la anul 1819 și a rĕposat în 14 August anul 1836. 7. Petru Hanzu s'a preoțit probabil la anul 1819 și a rĕposat la 1845. 8. Ioan Arsenie s'a preoțit probabil la anul 1837 și a rĕposat la 28 Septemvrie 1878. 9. Constantin Barbes s'a preoțit la anul 1845 și a rĕposat la 2 Decemvrie 1875. 10. Ioan Manta s'a preoțit la anul 1853 și a rĕposat la 9 Septemvrie 1879. Al 11-lea sûnt eu, pe care m'a învrednicit D-ḑeu sě slujesc în ea dela 3 Iulie 1877 până inclusive Joi în 21 Noemvrie 1885; căci în ḑiua următoare a urmat închiderea și în primăvara anului 1886 demolarea ei.

Dela 20 Iulie 1887 funcționează ca al 2-lea paroch părintele Ioan Manta.

Fasele prin care a trebuit sě trecă cestiunea zidirii actualei biserici până la 8 Noemvrie anul trecut, când din partea Exc. Sale Înaltpreasfințitului domn archiepiscop și metropolit Miron Romanul ni s'a predat spre folosință publică, vě sûnt în mare parte cunoscute. Ajunge pentru acum sě constatăm, că nu putem mulțumì din destul Împěratului ceresc pentru bunul resultat al ostenelilor și jertfelor noastre.

Dar' și activitatea mea, cuprinsă într'un numěr de vre-o 350 exhibite, a epitropiei și a comitetului nostru parochial în 42 ședințe ținute în periodul anilor 1885—1887, condusă cu zel și abnegațiune, a fost aproape exclusiv consacrată acestei opere mărețe.

Date mai speciale asupra acestui obiect se vor comunica odată cu cetirea rațiociniilor bisericii de pe acel timp.

b) despre școală.

Date sigure basate pe documente scrise despre începuturile școalei și progresul cultural din această comună în veacurile trecute nu avem. Tot ce se afirmă în mod tradițional este, că pe la finele secolului al XVIII. ar fi funcționat ca învěțător un anume Arsenie, frate cu preotul Constantin Arsenie de pe timpul conscripției lui Iosif II., care pe la începutul sutei a XIX. trecuse în Țeara-Românească, de unde nu s'a mai reîntors.

Tocmai cam pe același timp ar fi purtat dăscălia și un anume Aleman Trinu din Rĕșinari, mare cântăreț.

O instrucțiune mai temeinică și școală mai regulată pare a se fi inițiat abia pe la începutul sutei acesteia cu venirea în comună și instituirea de dascăl a lui Vasilie Fitoc din Avrig, fost suboficer (căprar) licențiat, care a purtat dăscălia aproape o jumĕtate de veac, dela 1802—1847. El trăesce și astăḑi în gura generațiunii mai bětrâne, care dela el a învěțat scrierea frumoasă, cetirea și rênduelile de slujbă bisericesci.

În lipsa preoților cărturari — cum au fost Ioan Dĕmian și Petru Hanzu, — el a purtat matriculele, a indus ordinațiunile în „protocolul comisiilor" și a compus rațiociniile bisericesci, până când 'i-s'a interḑis aceasta din partea protopopului Ioan Moga la anul 1843 (7?).

Școala lui Fitoc a cercetat-o și Petru Stoița, fiiul preotului gr.-cat. devenit mai târḑiu însuși preot gr.-cat., de unde resultă, că parochia gr.-cat. pe acele timpuri nu-'și avea școala ei proprie până la venirea lui Petru Roman din Cudjir (născut la 10 Ian. 1800), care însě mai târḑiu a trecut la biserica noastră și a continuat și aici a funcționa ca dascăl până la anul 1860; ear la 3 Oct. anul 1883 a rĕposat. (Va urma.)

CRONICĂ.

Numire. Ministerul reg. ung. de culte și instrucțiune publică a numit definitiv pe Maria Traupmann de profesoră ordinară la școala de stat superioară de fete din Panciova.

*

Comitetul central al alegĕtorilor din comitatul Sibiiu va ţinè Luni în 17 l. c. o ședință în sala cea mică a casei comitatului. La ordinea ḑilii va fi: raportul asupra ediţiunii provisorice a listelor alegĕtorilor de deputați expusă publicului pentru reclamare; hotărîrea asupra reclamațiunilor și reflexiunilor întrate, în urmă ordinarea ediţiunii și redactarea listelor încă nerecurate.

*

Regularea graniței între comitatul Ciucului și pămêntul mărginaș al României s'a sfîrșit în 14 l. tr. și protocolul s'a subscris în 24 l. tr. de încredințații ambelor state.

*

Vênătoarele dela Gurghíu vor avè loc în luna aceasta. La ele va participa în decurs de câteva ḑile și principele de Wales ca oaspe al Alteței Sale Imperiale Archiducelui Rudolf.

*

Himen. Dl Iacob Muresianu, profesor de musică în Blaj, își va sĕrba cununia cu d-șoara Maria Otilia Brênduşanu, fiica d-lui advocat Dr. Iacob Brênduşanu din Blaj, Duminecă în 16 Septemvrie n. la 5 oare p. m. în biserica catedrală din Blaj.

*

Restanțele dării directe în comitatul Brașovului, după-cum arată raportul inspectoratului reg. ung. de dare, au fost cu finea lui August de 76.101 fl. 27 cr. În cele 8 luni ale anului curent s'a plătit dare directă 344.379 fl. 66 cr.

*

Deputat în locul lui Trefort. Mandatul avut până la moarte de ministrul Trefort se va ocupa în curênd de altul. Alegĕtorii partidului liberal din districtul interior al Budapestei au candidat de urmaș al lui Trefort pe un Iuliu Steiger, director al cassei de păstrare din Budapesta, ear' membrii opositiei moderate în coalițiune cu Kossuth-istii au pus candidația baronului Ivor Kaas, cunoscutul patriot maghiaro-danez.

*

O scenă în închisoare. În temnița din Lipotvár doi individi, ambii închiși pentru brigandagiu și tentativă de omor, au început a se păruì din grosul, așa numai ca sě se distragă, și au ajuns la atâta furie, încât s'au lovit cu cuțitele și ambii au murit pe loc, ucigêndu-se unul pe altul. „*P. L.*" întreabă, că oare de când e la modă sě se lase cinstiții domni briganḑi se poarte cuțite în închisoare.

*

Banda falsificatorilor de bancnote, despre care am amintit în unul din numerii trecuți, s'a descoperit în Seghedin și consista din 43 persoane, care au fost toate arestate. Atelierele se afla în România și Sêrbia. Notele au fost vêndute printre locuitorii din comitatul Bacs și Ciongrad ca omarfă, plătindu-se pentru 5000 fl. note false 1000 fl. bani buni.

*

Pasapoarte pentru sudiții rusesci. Guvernul comun a dispus, că toți călĕtorii din Rusia în Austro-Ungaria au sě fie pe viitor ținuți a presenta pasapoarte în regulă și visate de un consulat austro-ungar din Rusia. Aceia care nu vor putè presenta asemenea pasapoarte vor fi conduși cu escorta până la acea stațiune dela frontieră, pe care o vor designa singuri. Dacă au pasapoarte, însě nevisate de vre-un consulat austro-ungar, acestea li se vor lua și li se vor extrada numai la frontieră. Această mĕsură s'a luat drept represalie pentru șicanele, pe care le întimpină sudiții austro-ungari călĕtorind în Rusia.

*

Doi artiști morți. În Viena a murit ḑilele aceste, renumitul canonic și actor de Curte, Carol Meixner în etate de 70 ani. Vineri a murit în Brühl cunoscutul măestru al colorilor Gustav Gaul în etate de 52 ani.

*

Călĕtoria împěratului Wilhelm la Viena s'a fixat definitiv pentru ḑiua de 4 Octomvrie n., când el va sosì la castelul din Schönbrunn.

II. Programă

a școalei civile (private) de fete cu internat

a

„Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", în Sibiiu,

pe anul școlastic 1887/8.

Publicată de Septimiu Albini, director.

Limba română în școalele de fete.

IV.

(Urmare.)

Și acum am ajuns, ce e drept cu mare încungiur, la adevěratul obiect al expunerilor mele. Am primit adecă convingerea, că cu foarte bun succes se poate folosì ca obiect de concentrare studiul limbii românesci. Repet încă odată, că de astădată am în vedere numai școalele de fete.

Prelûngă toate celelalte considerațiuni vine mai întâiu aceea, că femeii nu-'i este permis sě fie cosmopolită, căci ea este adevěrata conservatoare a individualității naționale și prin urmare nimenea nu va contraḑice, că va fi foarte bine, ca limba românească în școalele de fete sě fie obiectul unei ocupațiuni cât se poate de intensive. Este un interes al conservării naționale ca sě fie, ear' dacă acest interes se unesce și cu interesele pedagogice, n'avem decât sě ne felicităm și sě lucrăm în consecuență.

Și eu ḑic, că se unesce. Numai cât atunci are sě se întêmple o schimbare radicală a metodului de instrucțiune a limbii materne.

Se înțelege metodul gramatical, ca o simplă tractare a formelor limbistice, care nu se ocupă nici cu fapte, nici cu sentimente omenesci, după cele premergĕtoare nu se va putè folosì, dacă e vorba ca limba românească sě fie centrul instrucțiunii. Nu se va putè folosì însě nici metodul enciclopedic, căci cu acesta studiul limbii materne, după-cum ușor se poate înțelege, mai iute ar devenì obiect de descentrare decât de concentrare.

Care ar fi deci adevěratul metod, de a propune limba română în vederea scopurilor, despre care am ḑis că se pot ajunge cu dînsa? Întru-cât 'mi-a fost posibil, eu am facut mici probe și am dobândit resultate surprinḑětoare cu următorul. Premit însě, că resultate numai întru-cât ele s'au putut vedè imediat, căci timpul a fost prea scurt pentru a mě putè pronunța asupra resultatului final. Am aflat însě, că interesul elevelor se poate ridica cu el la culmea intensității, și atâta 'mi-a fost deajuns și va fi tuturora, care sciu sě aprețieze valoarea interesului, pentru a conclude, că la tot casul metodul despre care vorbesc este superior celoralalte:

Sě lăsăm la o parte gramatica sau cel puțin sě nu o dăm în mâna elevei. Sě eliminăm însě și cartea de cetire și în locul ei sě punem în fiecare clasă câte o scriere literară, însě completă, întreagă și desěvîrșită după conținut și formă și mai presus de toate eșită din condeiul unui scriitor de valoare recunoscută în literatura noastră.

După cele premerse, de sine înțeles este, că scrierea aleasă are sě fie corespunḑětoare gradului de inteligență a elevei și sě tracteze material istoric, adecă fapte și sentimente omenesci. Este apoi irelevant sau cel puțin nu absolut necesar, ca obiectul ei sě fie în conformitate cu adevěrul istoric sau conceput de geniul cutărui poet. Absolut necesar este numai atâta, că ea atât ca formă, cât și ca conținut, sě reoglindeze acea etate sau stadiu de desvoltare a omenimii sau a unui popor, în care se găsesce eleva, pentru care este menit.

Excepțiune dela aceasta aș face singur numai pentru timpul până când elevele sciu cetì cât de cât. Dar' nici chiar cu acestea nu ar fi absolut necesar sě se facă excepțiune, căci eu ușor îmi pot închipuì, ca învěțarea cetirii, — ca lucru secundar din punctul de vedere al educațiunii, — sě meargă paralel cu tractarea unei bucăți literare, care este pusă în fruntea instrucțiunii ca obiect de concentrare.

Se înțelege, aici în locul cetitului va intervenì expunerea verbală a învěțătorului. Dacă însě aceasta se va afla nepracticabilă, vom începe cu sistemul de concentrare numai după-ce elevele vor fi învěțat cetitul mechanic; în casul acesta însě și instrucțiunea educativă numai atunci se începe cu adevěrat.

Așadară ca obiect de concentrare vom lua o scriere literară de valoare netăgăduită. La început bună-oară vom lua o poveste, care representă stadiul de pruncie al omenimii, sau o enarare mitică născută din oare-care simbure istoric, mai departe vom lua pe încetul scrieri, în care elementul mitic începe a se retrage, făcênd loc expunerii mai reale a evenimentelor, după-cum și în spiritul elevei fantasia treptat este suprimată de contemplațiunea reală a lucrurilor. Mai târḑiu în cursurile superioare luăm scrieri mai iscusite, istorisiri, opere beletristice și dramatice, când de conținut religios, când de conținut istoric și mai pe urmă în stadiul reflexiunii de conținut social, care oglindesce adecă starea, tendențele și aspirațiunile societății de astăḑi.

Scrierile acestea le cetim cu elevele pasagiu de pasagiu și ne nisuim a pătrunde în toate afunḑimile înțelesului lor. După aceea le analisăm cu deamĕruntul, mai întâiu din punctul de vedere al inteligenței, separând cu pedanterie ce este, ce trebue sě fie, ce poate și nu poate sě fie adevěrat. Și aici are sě între adevěrata concentrare în acțiune. Fiecare element, fiecare noțiune nouă o aducem în legătură cu noțiunile, pe care eleva le-a câștigat la instrucțiunea din celelalte obiecte. Învěțătorul inteligent și instruat, foarte ușor scie sě separe ce se ține de domeniul sciințelor naturale, geografice și cosmografice, chiar și matematice, precum și de domeniul istoriei și al religiunii positive. Fie afirmând, fie negând, noțiunile noue se compară, se combină, se aprofundează prin cele câștigate în instrucțiunea din celelalte obiecte și vice-versa. Mediul concentrării este însě cald și plin de viață și această căldură, această viață din el, se transplantează și asupra celoralalte obiecte. Toate laolaltă devin un întreg organic și armonic, care se imprimează adûnc în consciința elevei.

Tot cu prilegiul analisei intelectuale se pot deduce fără forțare și fără pedanterie, ori-și-cum pe nesimțite, și elementele indispensabile din limbă ca sciință formală.

Astfel resultatul final va fi și cunoscința acestora, și îmi vine a crede, că aceasta va fi cu mult mai corectă ca prin absolvarea gramaticei și a sintaxei. Căci de o parte ingerează puterea elementară a formei clasice, în care este cuprinsă scrierea, de alta regulile, asupra cărora se reflectează, sûnt scoase din viață, au un fond viu și atrăgĕtor, care totdeauna se va ivì lûngă dînsele în memorie și prin aceasta le va arĕta consciinței mai vii și mai plastice decât ca învěțate pe altă cale.

După-ce vom fi exhauriat această analisă din toate punctele de vedere, vom face o scurtă recapitulație a conținutului și apoi vom lăsa pe eleve ca sě facă singure reflexiunile etice, care li se vor impune. Vom întreba dacă cutare personagiu în cutare situație a lucrat corect, dacă a meritat sau nu a meritat soartea bună sau rea ce 'l-a ajuns și așa mai departe. Vom cerca adecă sě desvoltăm paralel cu inteligența pe încetul și pe nesimțite și principiile etice, care au sě ducă pe elevă la desvoltarea și consolidarea caracterului moral.

Toate acestea se pot face fără multe greutăți în oarele, care după planurile de învěțământ existente sûnt menite pentru instrucțiunea în limba maternă. Rĕmâne deci intactă organisarea actuală a școalei (nu voesc sě ḑic, că poate rĕmânè pentru totdeauna), rĕmân în deplină considerare toate obiectele, a căror predare din ori-și-ce punct de vedere se pretinde astăḑi; rĕmâne destulă ocasiune de a învěța și regulile limbii, pe care până acum s'a pus atât de mare pond, și totodată se satisface, după-cum cred, deajuns recerințelor, ca instrucțiunea sě fie mijlocul cel mai eficace al educațiunii. Căci interesul desvoltat prin lectura scrierilor, care le-am pus în centrul instrucțiunii, va fi totdeauna treaz și aperceptibil pentru tot ce instrucțiunea oferă, ear' în urmare naturală puterile psichice ale elevei vor ajunge pe calea cea mai naturală la cea mai mare desvoltare posibilă. Tot pe calea cea mai naturală se vor impune de sine, fără ten-

---

Și-o cuprinde 'n brațe el,
Tot cu drag cu frumușel,
Și când 'i-a venit la cot,
'I-a lipit o palmă 'n bot
De-'i săriră trei măsele,
Și vedea prin casă stele!
„Ce-'ți mai spuse Catarina?
„Doare-te ș-acuma splina?
„Mai ai junghiuri, mândrulică,
„Sě-'ți mai dau sîmbur de nucă,
„Că-am adus câte poftesci,
„Numai sě te lecuesci!"
Și turbat el se răstesce;
Ear' nevasta 'ngălbinesce;
Mâna el ear' o ridică,
Dar' atunci biata Cinica:
„Vai! bărbate, stăi odat',
„Stăi, că mě scobor din pat!
„Nu mai da, căci faci pěcate!
„Ard'o focul de cetate!
„Mulțumesc lui D-ḑeu,
„Că m'am mântuit de rĕu!"
Și din pat se scormonesce,
Ia peptar, se 'mbrobodesce,
„Și de-atunci — minune 'ntreagă—
„N'a mai fost de fel beteagă!

IV.

După câtva timp, mĕi frate,
Filimon pleacă 'n cetate,
Nu sciu cum și după-ce.
Vorba numa-atâta e,
Că umblând el prin cetate,
Pe la chir Proțap se-abate.
Poticarul cât ce-'l vede,
Îi dă scaunul de șede
Și-'l întreabă cum a umblat
Cu leacul ce 'i-'la dat.
Mai are Cinica boală?
Filimon atunci se scoală,
Face-un pas spre chir și — trosc!
Bună palmă! „Recunosc,
„Cumcă-'i leacul bun anume;
„Dar' eu încă-'s de pe lume!
„Trei pălmi bune 'mi-ai cârpit,
„Pe tustrele le-am primit:
„Una, căci 'mi-ai dat'o mie,
„Ca de 'nvěț dînsa sě-'mi fie
„Și sě nu plâng pe femeie,
„Chiar sě vĕd, că stă sě peie!
„N'am sciut, am învěțat-o;
„Mulțumesc deci, că 'mi-ai dat-o!
„Cea de-a doua palmă-a fost
„Leacul tĕu, 'mi-ai spus de rost,
„Că s'o dau nevestei mele,
„Spre-a o ispăsì de rele:
„Mulțumescu-'ți și de asta,
„Că 'mi-am lecuit nevasta!
„Păn' aicia-'i omenie;
„D'apoi palma cea de-a treia?
„Împrumut 'mi-ai dat-o numa:
„Și-apoi, veḑi, 'ți-o 'ntorn acuma!
„Și 'ți-o dau de 'nvěț, vecine,
„Căci dacă-am venit la tine
„După leacuri oare-cui:
„Ai putut atunci sě-'mi spui,
„Sě-'mi spui numai ce-am de-a face,
„Nu sě-'mi dai tu pălmi! De-'ți place
„Mulțumesce-'mi chir din gură,
„Că 'ți-am dat învěțătură,
„Ca sě scii, că nu stă bine
„Sě dai pălmi la ori-și-cine!
„Sûntem cuit, Proțapul meu!
„Domnia-Ta, Cinica, eu —
„Tustrei scim, că palma-'i leacul,
„Care face blând pe dracul!"

---

denţă vădită din partea instructorului, şi principiile morale, care vor devenì avutul câştigat al elevei, de care nici odată în toată viaţa nu se va lăpăda.

Tot materia de concentrare va trece pe elevă din visurile copilăriei în viaţa practică printr'o lume colorată de condeiul scriitorilor geniali, care însă este oglinda fidelă a lumii reale cu toate vîrtuţile, patimile şi slăbiciunile ei. O va prepara aşadară pentru viaţă, o va face cunoscută cu fel de fel de situaţiuni, în care şi dînsa poate să ajungă, şi precum soldatul în timp de pace învaţă a se lupta cu duşmani de lemn şi de hârtie, şi eleva va fi exerciată din şcoală a se lupta cu duşmanii, de care sute o aşteaptă în viaţă. Astfel cu puteri întărite, cu inima bogată în simţiri nobile, cu suficiente cunoscinţe ale motorilor, care învîrt şi frământă societatea, eleva va eşì în lume fără a oferì aspectul fiinţelor neajutorate, ca şi care vedem astăţi o mulţime eşind din pensionatele moderne.

Mai vine apoi şi resultatul, pe care însuşi Herbart pune atât de mare pond*) şi care încă este nespus de binefăcător: Singur numai cu acest sistem de instrucţiune se ţine cuvenitul cont de desvoltarea gustului estetic literar. Şi ce bine îi stă mai ales unei femei, care află plăcere în lectura unei scrieri de adevărată valoare şi scie să o apreţieze! Şi de cât folos poate să fie aceasta pentru dînsa în viaţă! Câtă mulţumire îi va aduce, de câte pofte deşerte o va scăpa!

Multe s'ar mai putè ţice la acest capitol, dar' cred că pentru lămurirea celor-ce vor a se lămurì va fi deajuns şi atâta.

Câteva cuvinte mai am numai ca răspuns la întrebarea, că oare aplicabil este acest mod de concentrare la noi? Răspund că este aplicabil, căci nimic nu-'i stă în cale, se înţelege, presupunând că învăţătorul este la culmea misiunii, decât cel mult tinereţa literaturii noastre. Dar' atât de tinără, vreau să ţic atât de săracă nu este literatura noastră, încât să nu găsim 8—10 scrieri, care să se poată folosì pentru scopurile de mai sus. Din propria mea experienţă o sciu, că mai greu este de a găsì în literatura noastră manuale de propunere corespunţătoare pentru celelalte obiecte, decât opuri literare pentru predarea limbii românesci aşa cum am indicat-o în această scriere. Căci mult nu se recere aici. În fiecare cl. câte una sau cel mult două piese, lûngă care fără alterarea principiului conducător se poate folosì, ba trebue chiar să se folosească o colecţiune potrivită de poesii de sine stătătoare, care după cuprinsul lor să fie pe un nivel cu scrierea principală. Aceasta pentru desvoltarea gustului poetic, pentru potenţarea şi mai mare a interesului şi pentru a avè material potrivit de recitare.

Atâta, slavă Domnului, avem şi vom avè din an în an tot mai bine.

Nu 'mi-a fost dat — până la altele — să duc până la sfîrşit experimentele cu acest metod de a instrua fetele în limba maternă. Îl recomand de probă urmaşilor mei şi stimaţilor colegi dela alte institute, şi chiar dacă se vor dovedì greşite ideile profesate de mine, voiu fi deplin satisfăcut, dacă prin publicarea lor voiu fi contribuit cel puţin indirect la clarificarea unei cestiuni atât de importante pentru înaintarea şcoalelor noastre.

(Va urma.)

*) Herbart, Sämtliche Werke, I, ed. Kehrbach. I. *„Fünf Berichte an Herrn von Steiger“* pag. 47—51.

Din public.*)

Convocare.

P. T. membri ai „Reuniunii învăţătorilor rom. gr.-or. din districtul Sebeşului-săs.“, precum şi toţi amicii şi binevoitorii causei şcolare se invită prin aceasta la adunarea generală a acestei „Reuniuni“, ce se va ţinè în Sebeşul-săsesc în ţilele de 29—30 Septemvrie st. v. a. c. cu următorul

program:

Şedinţa I., Joi în 29 Septemvrie 10 oare a. m. după invocarea sfântului Duh.

1. Deschiderea şedinţei.
2. Apelul nominal.
3. Presentarea rapoartelor comitetului central despre activitatea sa în decursul anului 1887/88.
4. Alegerea comisiunilor pentru censurarea acestor rapoarte.
5. Alegerea preşedintelui „Reuniunii“ şi a unui notar.

Şedinţa a II-a, Joi în 29 Sept. 3 oare p. m.

6. Deliberare asupra temei puse de Vener. Consistor: „Observatu-s'a dela introducerea normativului şcolar vre-o dispositiune a lui, la a cărei executare întimpinăm greutăţi, care nu se pot delătura şi anumit, care sûnt dispositiunile de natura aceasta? În casul acesta ce modificări ar fi a se face la o eventuală revisuire a acestui normativ?“

Şedinţa a III-a, Vineri în 30 Sept. 8 oare a. m.

7. Religiunea în cursul III. şi IV. în şcoala poporală, prelegeri practice din acest obiect în cursurile amintite.

Şedinţa IV-a, Vineri 30 Sept. 3 oare p. m.

8. Rapoartele comisiunilor de sub p. 4.
9. Cum învăţăm mai cu succes cetitul şi scrisul după cartea I. I. Popescu în cursul I., prelegeri practice.
10. Propuneri de sine stătătoare.
11. Statorirea budgetului pe anul 1888/9.

Din şedinţa comitetului central al reuniunii, ţinută în Sebeşul-săsesc la 25 August 1888.

Z. Mureşan, v.-preş. *S. Roşu*, not. ad hoc.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Bremerhaven, 11 Septemvrie n. Împăratul german a sosit aici la manevrele flottei, s'a dus apoi numai decât la bordul vasului „Hohenzollern“ şi a fost viu aclamat de numărosul public ce se afla acolo.

Caen, 11 Septemvrie n. Preşedintele Cornot a fost şi aici şi în toate staţiunile simpatic întimpinat. Singuratice urale pentru Boulanger au fost înăduşite prin aclamaţiunile mulţimii de popor. La banchet, preşedintele Carnot a asigurat, că guvernul va scì să apere libertăţile publice, la cas că acelea vor fi ameninţate.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Viena, 12 Septemvrie n. Din incidetul onomasticei Ţarului, Maiestatea Sa, care împreună cu Principele de Coroană şi cu Carol Ludovic erau în uniformă rusească, a ridicat un toast pentru Ţarul, după care capela militară a intonat imnul rusesc. Aseară Maiestatea Sa, principele de coroană Otto şi prinţul de Wales au părăsit Viena cu tren separat, spre a merge la manevrele cele mari din Bellovar.

Bellovar, 12 Septemvrie n. Maiestatea Sa a sosit aţidimineaţă la oarele 7 şi $^3/_4$. La 8 oare a trecut carul de curte pe sub arcul de triumf, înainte se aflau banul, imediat apoi Maiestatea Sa, principele Otto şi prinţul de Wales. Vice-primarul a ţinut o vorbire. Răspunţând, Maiestatea Sa a ţis, că se bucură că a venit în acest oraş; a întrebat apoi pe vice-primar despre bunăstarea oraşului. Maiestatea Sa s'a dus numai decât la cuartirul de descindere, unde îl aşteptau archiducele Iosif, ministrii Orczy, Bedekovics şi Fejérváry, cardinalul Mihailovics, deputaţii şi generalitatea. Publicul ce forma un spalir des a erupt în „Zsivio“-uri însufleţite. Maiestatea Sa a salutat pe archiducele Iosif cu o strîngere de mână, a conversat apoi cu Mihailovics şi în urmă s'a retras în apartamentele Sale. La 10 oare s'a început primirea deputaţiunilor.

Paris, 12 Septemvrie n. „France“ împărtăşesce, că Boulanger petrece în cel mai strict incognito în Cristiana.

Bucuresci, 12 Septemvrie n. Din incidentul onomasticei Ţarului, în biserica rusească s'a celebrat un Te-deum, la care a participat şi regina Sêrbiei. Deoare-ce în această ţi se sărbează şi aniversarea luării Griviţei, oraşul a fost decorat sărbătoresce.

Belgrad, 12 Septemvrie n. Conducătorii radicalilor au hotărît a-'şi exprima regelui aplecarea, de a pronunţa despărţirea prin Scupcină în formă de act public, fără considerare la ori-ce sentenţă de-a consistorului.

Roma, 12 Septemvrie n. Împăratul german sosesce la 11 Octomvrie în Roma.

Sofia, 12 Septemvrie n. Redactorul Risoff este condamnat la un arest de doi ani.

Bellovar, 12 Septemvrie n. Regele a ţis către episcopul Strossmayer cu ocasiunea primirii lui: Domnia-ta n'ai sciut ce faci, ai fost bolnav. A fost o faptă în contra monarchiei şi în contra bisericii d-tale.

VARIETĂŢI.

(Minunile fonografului.) Noue experienţe s'au făcut Mercuri seara la clubul presei din Londra cu noul fonograf al lui Edison.

Fonogramele primite acum 15 ţile au fost reproduse pentru a doua-oară şi fiecare cuvênt a fost ascultat foarte deosebit de către societatea numeroasă, care umplea marele salon al clubului.

Una din experienţele cele mai interesante a fost reproducerea de către imprimerie a unui discurs pronunţat de instrument.

Fonograful apoi a reprodus diferite părţi din un hymn cântat de către un actor, precum şi modulaţiunile unei piese de musică cântată cu flautul.

Nu s'a fixat ce anume servicii va aduce noul instrument, dar' cum dl Edison a început fabricarea fonografelor pe o scară întinsă cu totul, chiar Lunia viitoare va putè să furniseze 100 instrumente, şi atunci s'ar putè să fie cineva mai bine informat.

Bibliografie.

Povesci ardelenesci, culese din gura poporului de Ioan Pop Reteganul. Braşov. 1888. — O colecţiune de povesci ardelenesci, culese de I. P. Reteganul din Rodna-veche. Colecţia pe care o anunţăm acum cuprinde 5 părţi à 80 pagine format 8⁰.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitaţiuni:

— 30 Octomvrie st. n. a. c. imobilele lui Mihail Grabner în Guta de către tribunalul reg din Komárom.

— 31 Octomvrie st. n. a. c. imobilele lui Ignatie Molnár în Szemő de către tribunalul reg. din Komárom.

— 30 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Iosif Buzogány de către judecătoria cerc. din Ó.-Becs.

— 29 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Aurel Popescu în Chisătău de către tribunalul reg. din Timişoara.

— 27 Septemvrie st. n. a. c. imobilele Teresiei Eröskövy născ. Adler de către tribunalul reg. din Seghedin.

— 4 Decemvrie st. n a. c. imobilele lui Paul Csuszó în Kis-Orosz de către tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 11 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Daniil Borza de către judecătoria cerc. din Haţeg.

— 21 Septemvrie st. n. a. c. imobilele lui Aurel Radu în Petromán de către judecătoria cerc. din Ciacova.

— 6 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Lambert Lauer de către tribunalul reg. din Chichinda-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de ţile:

— la rămasul după Petru Brandscher (din Dorolea), Catarina Gubesch (din Lechinţa), Catarina Linnert născ. Reiger (din Demetriul-mare) la tribunalul reg. din Bistriţa;

— la rămasul după Ioan Flora (din Noeşag) la tribunalul reg. din Deva;

— la rămasul după Iudita Szeleczky (din Zádorház), Mihail Kovács (din Balog) la tribunalul reg. din Rimaszombat;

—la rămasul după Ludovic Márton (din Mand) la tribunalul reg. din Sătmar-Nemeti;

— la rămasul după Tănase Stanciu (din Iánoşfalău) la tribunalul regesc din Oradea-mare;

— la rămasul după minorenul Ispas Valase (din Spring) la tribunalul reg. din Alba-Iulia;

— la rămasul după Iudita Szebegyinszky (din Szarvas) la tribunalul reg. din Bichiş-Giula;

— la rămasul după Ioan Hrebács (din Sárkőzujlak) la tribunalul reg. din Sătmar-Nemetii şi

— la rămasul după Dr. Ludovic Ernst (din Modoş) la tribunalul reg. din Becicherecul-mare

Concurs în provinciă:

— Contra R. L. Hölzl, comerc. în Becicherecul-mare. Conc. cms. Alexandru Kiss; mass. crt. Dr. Matei Orsó. Term. de ins. 10 Octomvrie; procd. de licui. 30 Octomvrie st. n. a. c.

LOTERIE.

Tragerea din 12 Septemvrie st. n.

Sibiiu: 73 38 88 85 16.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 12 Septemvrie, 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.9)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preţiuă			
736.0	—0.3	+13.4	+28.0 +11.9	S

Din ţeară, 10 Septemvrie, 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempe-ratura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Sătmar	770	+20.0	O	1
Oradea-mare	—	—	—	—
Cluj	777	+13.2	N	1
Orşova	771	+15.4	V	1
Timişoara	766	+19.4	—	—
Arad	769	+21 6	SV	2
Panciova	767	+24.0	SV	5

Sosiţi în Sibiiu.

La 12 Septemvrie n.

Hotel „Neurihrer“. Paraskiv din Sebeşul-săsesc. Dr. Frühbek, advocat din Sebeşul-săsesc. Ferari din Brezoiu. Stagni, privatier din Alexandria. Baron Rothenthal din Cluj. Cantelli, privatier din Bucuresci. Burger, fabricant din Mureş-Oşorheiu. Nigrini, Goldberger, Lust, comercianţi.

„Hotel Împăratul Romanilor“. Koperley, Zakarias, Bogdan, Krebs, comercianţi. Preiser, cu soţia, din Deva. Ioan Bervay, privatier din Hunedoara.

Hotel „Meltzer“. Pfalz, sublocotenent din Orăştie. Grund din Alba-Iulia. Knarr din Alba-Iulia. Szalánczy din Aiud. Barth din Viena. Török, magistru postal din Elisabetopol. Lövy, Bogru, Duka, Boker, studenţi. Kanyuk din Dobriţin. Király din Dobriţin.

Hotel „Habermann“ Teutsch, locotenent din Braşov. Sunacsek din Braşov, Beier, din Bistriţă sublocotenenţi. Kovács, Eikbauer, sublocotenenţi.

Economic.

Producţiunea lânei. Leroy, subintendent militar, fiind însărcinat de ministerul de răsboiu spre a face un studiu serios asupra producţiunii lânei, 'şi-a depus raportul seu, din care se poate vedè, că producţiunea poate să fie evaluată la 800 de milioane de l. n. Plata se găsesce în capul acestei industrii cu o sută de milioane de oi, producând 50 de milioane chil. de lână pentru o valoare de 250 milioane de l. n. Apoi vine Australia, Statele-Unite.

În Europa producţiunea este de 200 milioane de chilogr. pentru o valoare de 900 milioane de l. n. În Europa, Rusia stă în fruntea ţerilor producătoare de lână, apoi vine Englitera şi Germania, ear' Francia vine în rêndul al patrulea, care expoartă mai multă lână dela rasa de Rambouillet şi Wineville.

—※—

Starea băncii Austro-Ungare la 7 Septemvrie: curgere de monete fl. 402.810,000 († fl. 4.318,000), metale fl. 233.129,000 († fl. 9000 fl.), portfoliu fl. 166.481,000 († fl. 8.427,000), lombarde fl. 21.527,000 († fl. 124.000), împrumuturi hipotecare fl. 102.344,000 (— fl. 41.000), scrisuri fonciare fl. 97.379.000 († fl. 53.000)

—※—

Agiul în România a scăţut până la 0.50%. E de sperat că agiul va ajunge *alpari.*

—※—

În anul 1887 s'au importat în Budapesta 6.582,443 metri cubici de cereale, pe când exportul a fost abia de 1,167.311 m. c. Alţi articoli singuratici în export şi import au dat următoarele cifre în m. c.:

	import:	export:
Producte brute . . .	451.135	314.017
Victualii	612.312	4,706.848
Făină	229.080	4,046.843
Unsoare	346.652	384.085
Diversi articoli . . .	3,597.591	2,600.651

Toţi acesti articoli s'au importat şi exportat pe drumul de fer şi pe corăbiile societăţii de navigare cu vapoare pe Dunăre.

—※—

Deficitul în care se află Francia relativ la recolta grânelor se extimează la cifra de preste 20 milioane hectolitre. America nici ea nu poate procura Europei o cantitate mai mare de grâne decât în anul expirat, căci deşi recolta este satisfăcătoare în anul curent, totuşi aceea a anului expirat fiind inferioară, şi exportul pentru Europa făcându-se în proporţiuni mai mari decât de obiceiu, stocul normal al Americei fiind deminuat în mod considerabil, America va trebuì să reducă exportul, dacă nu va voì a consuma la dînsa mai scump poate decât cei din Europa.

—※—

Insolvenţe. Reuniunea creditorilor din Viena anunţă următoarele insolvenţe: Anton Schehovics, comerciant în Viena. Solomon Murmelstein în Muncaciu. A. S. Pollák în Suceava. Mauriţiu Nadler în Viena şi Avram de Medina în Constantinopol.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiiu, 11 Septemvrie. Grâu hectolitra 76—82 chilo fl. 4.20 până fl. 5.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.—. până fl. 3.80 săcara 70 până 75 chilo fl. 2.80 până fl. 3.20, orz 60 până 66 chilo fl. 2.90 până fl. 3.30, ovăs 40 până 50 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cucuruzul 70 până 75 chilo fl. 4.20 până fl. 4.60, mălaiul 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 72 chilo fl. 1.20 până fl. 1.40, semărţă de cânepă 49 până 51 chilo fl. 6 — până fl. 7.—, mazerea 76 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 84 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 82 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 15.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 12.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 10.—, slănina 100 chilo fl. 66.— până fl. 68.—, unsoarea de porc fl. 70.— până fl. 75.—, său brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de său fl. 32.— până fl. 34.—, lumini turnate de său fl. 36.— până fl. 33.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fên 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.60, cânepa fl. 33.— până fl. 36.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 32 cr., carnea de viţel 24 până 36 cr., carnea de porc 38 până 44 cr., carnea de berbece 18 până 22 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Piaţa din Sighişoara, 10 Septemvrie. Grâu curat hectolitra fl. 4.60 până fl. 5.— ; grâu mestecat fl. 3.20 până fl. 3.60; săcara fl. 3.— până fl. —.—; ovăsul fl. 1.80 până fl. 2.—; cucuruzul fl. 4.—; fasolea fl. 3.50; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 20 cr.; lintea 24 cr.; mălaiul 11 cr.; lumini de său chilo 40 cr.; săpunul 23 cr.; său brut 21 cr.; său de vită fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 36 cr.

Piaţa din Timişoara, 10 Septemvrie. Preţurile cerealelor computate după maja metrică. Grâu fl. 6.75 6 80. Săcară fl. 4.90—5.—. Orz fl. 5.—.—5.30 Ovăs mercantil fl. 4.30—4.40. Ovăs vênturat fl. 4.50—4.60. Meiu fl. 6.20—6 25. Spirt, comun per 10,000 litre fl. 20.50—21.— . Spirt rafinat per 10,000 litre fl. 22 50—23.—.

Târgul de rîmători în Steinbruch. În 10 Septemvrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 48.— cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 51.— cr. până 51.½ cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., uşori 49.— cr. până 50.— cr., marfă ţărănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., uşoară 47 — cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sêrbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito uşori 47.— cr. până 48.— cr., îngrăşaţi cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% cumpăniţi la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Sept. 1888.

Sămânţe	Cualitatea per Hect	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilog. dela	Preţul per 100 chilog. până
Grâu						
Bănăţenesc, nou	74	—	—	75	—	—
Grâu dela Tisa	74	—	—	75	—	—
Grâu de Pesta	74	—	—	75	—	—
Grâu de Alba-regală	74	—	—	75	—	—
Grâu de Bácska	74	—	—	75	—	—
Unguresc de Nord	74	—	—	75	—	—

Sămânţe, vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Săcară		70—72	5.50	5.70
Orz	Nutreţ	60—62	5.35	5 75
„	de vinars	62—64	6.35	7 35
„	de bere	64—66	7 85	9 —
Ovăs	—	39—41	5.30	5.70
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	6.05	6.10
„	de alt soiu	73	5.95	6.—
„	„	—	—	—
Hrişcă	„	—	—	—

Termin marfă finală			Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	8 55		8 57
	„	de toam.	7.60		7 62
	Cucuruz	Iul. Aug.	—		—
	„	Maiu-Iun.	5.42		5.44
	Ovăs	de toam.	5 27		5.29
		de primă.	5 82		5 84

Producte diverse		Soiu	Cursul dela	Cursul până
Preţul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	42.—	48.—
	„	franceză	—	—
	„	italiană	—	—
	„	roşie	42.—	52.—
	Oleu de rap.	roşu	—	—
	Oleu de in		—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	65.50	66.—
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svêntată	56 50	57.50
	„	afumată	61.50	62.—
	Său		30.—	31. -
	Prune	din Bosnia, în buţi	—	—
	„	din Sêrbia, în buţi	—	—
	Lictar	slavon, nou	—.—	—.—
	„	bănăţenesc	—.—	—.—
	Nuci	din Ungaria	—	—
	Gogoşi	unguresci	—	—
	„	sêrbesci	—	—
	Miere	brută	—	—
	„	galbină străcurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	117.	118.
	Spirt	Spirt	—.—	—.—
	„	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Cursul pieţii din Sibiiu.

din 12 Septemvrie st. n. 1888.

Hârtie monetă română . .	Cump.	9.40	vênd.	9.45
Lire turcesci	„	11.05	„	11.10
Imperiali	„	10.05	„	10.10
Ruble rusesci	„	1.20	„	1.22

Bursa de Budapesta

din 11 Septemvrie st. n. 1888.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	101 75
„ „ hârtie „ 5%	91.10
Împrumutul căilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	97.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—
Bonuri rurale ung.	104.50
„ „ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ „ bănăţene-timişene	104 50
„ „ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ transilvane	104.50
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . .	100.—
Împrumut cu premiu ung.	129.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	126 —
Renta de hârtie austriacă	81.60
„ „ argint austriacă	82.30
„ „ aur austriacă	111.—
Losurile austr. din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare	883.—
„ „ de credit ung.	306.50
„ „ „ „ austr.	315.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	5.75
Napoleon-d'ori	9.61
Mărci 100 imp. germane	59.35
Londra 10 Livres sterlingi	122.90

Bursa de Viena

din 11 Septemvrie st. n. 1888.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	100.70
„ „ hârtie „ 5%	91 05
Împrumutul căilor ferate ung.	146.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.25
Bonuri rurale ung.	105.—
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ „ bănăţene-timişene	104.75
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
„ „ transilvane	104.40
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . .	100.—
Împrumut cu premiu ung.	130.40
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	125.25
Rentă de hârtie austriacă	81.55
„ „ argint austriacă	82.20
„ „ aur austriacă	110.70
Losuri austr. din 1860	139.50
Acţiunile băncii austro-ungare	881.—
„ „ de credit ung.	306.50
„ „ „ „ austr.	315.40
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	5.75
Napoleon-d'ori	9.63
Mărci 100 imp. germane	59.40
Londra 10 Livres sterlingi	121.80

Bursa de Bucuresci.

7 Septemvrie — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5% . .	—.—	95.¾
Renta română amort. 5% . .	—.—	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	—.—	97 —
Oblig. de Stat. C. F. R. 6% .	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.)6% .	—.—	—.—
Împrumutul Municipal 5% . .	—.—	100 —
Scrisuri func. rurale 7% . .	—.—	86 —
Scrisuri func. rurale 5% . .	—.—	108 —
Idem urbane 7%	—.—	107 —
„ 6%	—.—	101 —
„ 5%	—.—	94.¾
Banca Naţ. (500 lei vărs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vărs.)	—.—	—.—
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vărs.)	—.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vărs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vărs.)	—.—	—.—
Oblig. Casei Pensiunilor . . .	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	90 %	75.%
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Institut tipografic în Sibiiu.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

Nr. 1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar **30 cr.** sau **60 bani.**

Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.

Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.

Nr. 9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.

Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 12. **Indĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar **60 cr.** sau **1 leu 20 bani.**

Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 16. **Din bĕtrâni.** Ghîcituri, întrebări și rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 20. **Un pețitor indĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 21. **Prietinul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.

Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.

Nr. 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.

Nr. 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Nr. 30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul.“ Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.

Nr. 34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani

Nr. 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Nr. 37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.

Nr. 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Nr. 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.

Nr. 42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.

Nr. 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Nr. 44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.

Nr. 45. **Roma învinsă.** Tragedie în V acte. De Alexandru Parodi. Traducere de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vênđĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

DICȚIONAR

român-german și german-român

de

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rĕșinari, asesor consistorial etc.

Revidat și complectat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germană.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

NB. Pentru trimiterea prin poștă **20 cr. v. a.** de exemplar.

Partea II. germană-română, se află sub presă.

Tipărituri:

1. Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale) . . . . . 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 coale) . . . . . 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale) . 50 cr.
4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
5. Protocoale de zălogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale) . . 50 cr.
6. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) . . . . . 50 cr.
7. **Hagyatéki kimutatás** 1 conț (à 25 coale) . . . . . 60 cr.
8. Filera de inmanuare 1 conț (à 25 coale) . . . . . 44 cr.
9. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) . . . . . 44 cr.
10. Protocol pentru pasapoarte de vite 1 conț (à 25 coale) . . . . . 50 cr.
11. **Testimoniu** pentru scoalele poporale una sută . . . . . 80 cr.
12. Testimonii de scoală 1 conț (à 25 coale) . . . . . 40 cr.

Antistiile comunale sûnt rugate a ne onora cu comande numĕroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886.

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886

Despre procedura disciplinară.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul **40** cr. v. a.

Nr. 38.506./VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru

întrodu cerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul **12** cr. v. a.

Articolul de lege XXII.

din anul 1886:

Despre comune.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Mersul trenurilor

pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Cluj		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uioara	1.37			10.09
Vințul de sus	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teluș	2.26			11.55
Crăciunel	3.11			12.34
Blaj	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediaș	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișoara	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorod	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldioara	9.06			9.02
Brașov	9.45			9.52
	1.55	5.37		
Timiș	2.53	6.20		
Predeal	3.28	6.47		
Bucuresci	9.35	11.50		

Predeal—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus
Bucuresci		4.40	7.30	
Predeal		9.12	1.14	
Timiș		9.36	1.45	
Brașov	——	10.12	2.32	
	4.10		7.10	
Feldioara	4.56		7.31	
Apatia	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorod	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișoara	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaș	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaj	12.16		12.53	
Crăciunel	12.33		1.05	
Teiuș	1.51		1.47	
Aiud	2.18		2.08	
Vințul de sus	2.48		2.30	
Uioara	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghiriș	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluj	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădĕșel	6.58			8.36
Ghirbĕu	7.14			9.02
Aghiriș	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mező-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi Vásárhely	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Arad		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovat	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Pauliș	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșin		7.25	8.42
Zam		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicĭca		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orĕștia		11.09	11.37
Șibot		11.39	12.—
Vințul de jos		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46
Teiuș	8.59	1.16	1.26

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințul de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.—
Deva	2.52	6.35	11.21
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zam	4.44	8.11	
Soborșin	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conop	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Pauliș	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovat	8.28	11.35	7.19
Arad	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)—Petroșen

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațeg	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniță	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Baniță	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.05	5.48
Aradul nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișoară	9.12	9.02

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradul nou	9.11	8.01
Arad	9.27	8.17

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	5.38
Sighișoară	9.16

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.05
Loamneș		3.46	5.46
Ocna	8.27	4.18	6.17
Sibiiu	9.—	4.42	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	3.43	8.50	10.—
Ocna	4.26	9.17	10.24
Loamneș		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa mică		10.49	11.45

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.56	11.11	4.20
M.-Bogat	4.06	11.20	4.30
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28
Nireșteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Nireșteu	7.16	12.35	10.39
Kerelő-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02
Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23
M.-Bogat	8.37	1.49	11.53
Ludoș	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.30
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Murĕș-Ludoș—Bistrița

Murĕș-Ludoș	4.40
Țagu-Budatelic	8.02
Bistrița	—

Bistrița—Murĕș-Ludoș

Bistrița	—
Țagu-Budatelic	9.41
Murĕș-Ludoș	1.11

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.